

ZŁOŻENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO NIEZALEŻNE OD DATY ROZPOCZĘCIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

W dniu 24 kwietnia 2014 r. Sąd Najwyższy wydał uchwałę (III CZP 15/14), w której rozstrzygnął często występującą w praktyce kwestię powinności składania rocznego sprawozdania finansowego przez spółki, które funkcjonują przez mniej niż 12 miesięcy roku kalendarzowego oraz okresu, za jaki ma być ono składane. W praktyce, wątpliwości wobec przepisów prawnych, o których mowa poniżej, dotyczyły spółek, które rozpoczęły działalność do końca czerwca roku uprzedniego, a których rok obrotowy kończył się 31 grudnia.

Wątpliwości wywodzą się z brzmienia dwóch przepisów: art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.) (dalej: „ustawa o KRS”) i art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) (dalej: „ustawa o rachunkowości”) oraz ich wzajemnej korelacji.

Pierwszy z powyższych przepisów wskazuje m.in., iż w dziale 3 rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (dalej: „KRS”) zamieszcza się wzmiankę o złożeniu rocznego sprawozdania finansowego i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej, z oznaczeniem dat ich złożenia. Drugi zaś zawiera definicję legalną roku obrotowego stanowiąc, iż: jest to *„rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych, stosowany również do celów podatkowych. Rok obrotowy lub jego zmiany określa statut lub umowa, na podstawie której utworzono jednostkę. Jeżeli jednostka rozpoczęła działalność w drugiej połowie przyjętego roku obrotowego, to można księgi rachunkowe i sprawozdanie finansowe za ten okres połączyć z księgami rachunkowymi i sprawozdaniem finansowym za rok następny. W przypadku zmiany roku obrotowego pierwszy po zmianie rok obrotowy powinien być dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy”*.

Przepisy ustawy o rachunkowości przewidują zatem wyłącznie sprawozdanie za okres pełnego roku oraz sprawozdanie za okres dłuższy niż rok w przypadku, gdy pierwszy rok obrotowy rozpoczął się w drugiej połowie przyjętego roku obrotowego. Przyjęcie więc literalnej wykładni powyższej definicji i jej zastosowanie do art. 40 ust. 2 ustawy o KRS wykluczyłoby możliwość ujawnienia wzmianki o złożeniu sprawozdania finansowego za okres krótszy niż rok w sytuacji, gdy dana jednostka rozpoczęła działalność w pierwszej połowie przyjętego roku obrotowego, nawet jeśli byłoby to zgodne z określeniem pierwszego roku obrotowego w umowie spółki, z braku stosownej ku temu podstawy prawnej.

Wobec powyższego, kwestią czasu było skierowanie powyższych wątpliwości do Sądu Najwyższego celem ich rozstrzygnięcia. W grudniu 2013 roku uczynił to Sąd Okręgowy w Szczecinie w drodze pytania prawnego, w którego sprawie uchwała Sądu Najwyższego zapadła w dniu 24 kwietnia bieżącego roku. Sąd Najwyższy opowiadając się za wykładnią celowościową i systemową wskazał, iż *„jeżeli w umowie spółki postanowiono, że rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy, a spółka rozpoczęła działalność w pierwszej połowie roku, jej pierwszym rocznym sprawozdaniem finansowym podlegającym wpisowi do rejestru na podstawie art. 40 pkt 2 ustawy o KRS jest sprawozdanie obejmujące okres od dnia rozpoczęcia przez nią działalności do końca roku kalendarzowego”*.

Powyższą uchwałą Sąd Najwyższy potwierdził prawidłowość często stosowanej przez spółki i sądy rejestrowe praktyki, która jednak nie znajduje wprost odzwierciedlenia w przepisach prawa.

Przypominamy przy tym, iż z końcem czerwca minął termin do zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego za rok 2013 dla tych spółek, których rok obrotowy kończy się 31 grudnia. Sprawozdanie to powinno być następnie złożone w ciągu 15 dni do Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego we właściwym Sądzie Rejonowym. Obowiązek ten odnosi się również do spółek powstałych w okresie do końca czerwca 2013 roku.

Mając na uwadze, iż ustawowo wskazane terminy już upłynęły przypominamy również o tym, że niezłożenie sprawozdania w terminie nie zwalnia osób prowadzących sprawę spółki lub innego zobowiązanego podmiotu z obowiązku jak najszybszego dopełnienia zobowiązań. Jeżeli sprawozdanie finansowe nie zostało zatwierdzone w terminie 6 miesięcy od dnia bilansowego, to należy je złożyć dwukrotnie:

- jeszcze niezatwierdzone - w ciągu 15 dni po upływie terminu do zatwierdzenia, a także
- 15 dni po jego zatwierdzeniu wraz z wymaganymi dokumentami (art. 69 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości).

Nilsson & Partners

24 lipca 2014 r.

NILSSON & PARTNERS –
Adwokaci i Radcowie Prawni Sp.p.,
PL-00-377 Warszawa,
ul. Czerwonego Krzyża 6/1,
NIP 525-255-58-69,
KRS 0000463338,
Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy,
XII Wydział Gospodarczy

